

NOTAT

Dato: 9. juni 2022
Sagsbeh.: NicholasBuhmann-Holmes/Louis Lawaetz
Dok.nr.: 21/05811-9

Status for målopfyldelse for VVV-sager efter for 2021

1. Status for målopfyldelse

Domstolsstyrelsen har opgjort målopfyldelsen for 2021 for de særlige voldssager, voldtægtssager og våbensager (herefter VVV-sagerne). Målopfyldelsen fremgår af tabel 1 og 2 nedenfor.

Tabel 1. Målopfyldelse for byretterne i VVV-sagerne fra 2016 – 2021

	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Særlige voldssager						
Antal afsluttede sager	623	795	2.299	3.645	3.708	3.159
- andel afsluttet inden 37 dage	43%	40%	57%	57%	47%	38%
Voldtægtssager						
Antal afsluttede sager	127	154	227	250	263	279
- andel afsluttet inden 37 dage	28%	29%	47%	60%	40%	34%
Våbensager						
Antal afsluttede sager	193	262	484	874	781	621
- andel afsluttet inden 37 dage	41%	42%	53%	63%	56%	51%

Note 1: Til og med 1. halvår 2018 forstås en særlig voldssag som en sag om vold efter straffelovens § 119, stk. 1, og § 244-246, hvor der er idømt en ubetinget frihedsstraf, uden at der heri indgår andre lovovertrædelser af væsentlig betydning for strafudmålingen. Tilsvarende har en våbensag også skulle opfylde det samme krav om ubetinget frihedsstraf som for de særlige voldssager. Siden 1. juli 2018 er alle sager, som anklagemyndigheden har angivet som værende voldtægtssager eller en særligt prioriteret voldssag eller våbensag, omfattet af 37-dages fristen.

Note 2: I målopfyldelsen for 2018 og 2019 indgår både sager efter den nye og den gamle definition af VVV-sager.

Note 3: I oversigten indgår alle afsluttede VVV-sager, som er indbragt for domstolene. Heri indgår således også sager, hvor der fx er sket frifindelse, eller hvor sagen er tilbagekaldt af anklagemyndigheden.

Note 4: Data for 2021 er trukket den 21. januar 2022, og der er mindre afvigelser i data for tidligere perioder som følge af løbende efterregistreringer. Tallene ovenfor svarer til tallene i Nøgletal på domstol.dk.

Generelt observeres det, at det samlede antal afsluttede VVV-sager i 4. kvartal 2021 er 173 højere end i 3. kvartal 2021 (bilag 1).

Målopfyldelsen for de særlige *voldssager* er med 39 pct. for 4. kvartal 2021 faldet i forhold til niveauet for 3. kvartal 2021 på 41 pct. Niveauet samlet for 2021 er med en samlet målopfyldelse på 38 pct. faldet set i forhold til 2020 og 2019 med henholdsvis 9 procentpoint og 19 procentpoint.

Tabel 2. Kvartalsvis målopfyldelse for byretterne i VVV-sagerne fra 4. kvartal 2020-4. kvartal 2021

	4. kvrt. 2020	1. kvrt. 2021	2. kvrt. 2021	3. kvrt. 2021	4. kvrt. 2021
Særlige voldssager					
Antal afsluttede sager	981	900	808	654	797
- andel afsluttet inden 37 dage	52%	37%	36%	41%	39%
Voldtægtssager					
Antal afsluttede sager	70	63	82	62	72
- andel afsluttet inden 37 dage	40%	25%	38%	35%	35%
Våbensager					
Antal afsluttede sager	215	177	162	131	151
- andel afsluttet inden 37 dage	62%	57%	48%	53%	44%

Note 1: I oversigten indgår alle afsluttede VVV-sager, som er indbragt for domstolene. Heri indgår således også sager, hvor der er sket frifindelse, eller hvor sagen er tilbagekaldt af anklagemyndigheden.

Note 2: Data er for 4. kvartal 2021 er trukket den 7. marts 2022, og der kan være mindre afvigelser i data for tidligere perioder som følge af løbende efterregistreringer.

Målopfyldelsen for 4. kvartal 2021 viser, at andelen af *voldtægtssager*, der opfylder målsætningen, er uændret på 35 pct. Samlet set er målopfyldelsen for 2021 på 34 pct. et stykke under niveauet for 2020 og særligt under niveauet for årene 2018 og 2019, men over niveauet for 2016 og 2017.

Der ses et fald i målopfyldelsen for *våbensagerne* fra 53 pct. i 3. kvartal 2021 til 44 pct. i 4. kvartal 2021. Målopfyldelsen for våbensagerne i 2021 på 51 pct. ligger under niveauet for den samlede målopfyldelse i 2020 på 56 pct., og ligeledes under niveauet i 2019 på 63 pct og 2018 på 53 pct., men over niveauet på 42 pct. i 2017.

Samlet set finder Domstolsstyrelsen udviklingen forventelig givet udviklingen i COVID-19-pandemien i vinteren 2020/2021, der medførte fornyet nedlukning og en genindførelse af en række begrænsninger i samfundet i det første halvår af 2021. Hertil kommer, at retterne gennem en stor del af 2020 og navnlig i første og sidste del af 2021 har skulle iagttage og være særligt opmærksomme på de sundhedsfaglige retningslinjer. Dette har givet en sagsophobning som beskrevet længere nede og afledt heraf øgede sagsbehandlingstider. COVID-19 har således påvirket sagsafviklingen, herunder medført at en række retsmøder har måttet omberammes og/eller udsættes.

Den seneste udvikling er ligeledes påvirket af, at en stor del af byretterne er under et stort sagspres, herunder navnlig på straffesagsområdet, idet afviklingen af store nævningsager og domsmandssager med et betydeligt antal retsdage alt andet lige bevirker, at der er færre ressourcer til de øvrige sager i perioder. Domstolsstyrelsen vurderer, at den faktiske gennemsnitlige sagsbehandlingstid på det generelle straffesagsområde i 4. kvartal 2021 lå ca. 40 pct. over det forventede, såfremt tendensen i den gennemsnitlige sagsbehandlingstid fra 2016 til marts 2020 var fortsat. Dette indikerer, at COVID-19 i 2020 og 2021 har været med til at forstærke en i forvejen negativ udvikling i den gennemsnitlige sagsbehandlingstid. Hertil kommer, at den gennemsnitlige sygefravær ved domstolene har været op mod 20 pct. højere i 2020 og 2021 sammenlignet med 2019. Ved en række andre statsinstitutioner har der været et fald i den gennemsnitlige sygefravær i 2020 og 2021 som følge af øget brug af hjemmearbejde.

COVID-19 har givet en udvikling, hvor sagsbunker har ophobet sig, hvorfor sagsbehandlingstiderne på de ophobede sager, der for tiden afvikles, derfor vil være længere end gennemsnittet før COVID-19. Det ses derfor på gennemsnitsalderen for verserende sager ved udgangen af 4. kvartal 2021, at denne var længere end gennemsnitsalderen for verserende sager ved udgangen af 4. kvartal 2020 og 4. kvartal 2019. Dette påvirker også statistikken, men der kan det til trods ses en mindre stigning i den samlede målopfyldelse for året fra 39 pct. efter 1. halvår 2021 til 41 pct. i 2. halvår 2021 (bilag 1). Denne positive udvikling afspejles også i den gennemsnitlige alder på verserende sager (tabel 3), hvor det ses, at alderen på verserende VVV-sager samlet set er faldet i løbet af 2021. Antallet af verserende sager var ved udgangen af 2021 dertil omtrent 3 pct. lavere end ved udgangen af 2020.

Tabel 3. Alder på og antal verserende VVV-sager for 1.-4 kvartal 2021

	Ultimo 1. kvartal 2021		Ultimo 2. kvartal 2021		Ultimo 3. kvartal 2021		Ultimo 4. kvartal 2021	
	Alder (dage)	Antal	Alder (dage)	Antal	Alder (dage)	Antal	Alder (dage)	Antal
Voldssag	178	1035	180	908	173	1033	168	1117
Voldtægts-sag	95	61	102	66	107	87	137	76
Våbensag	133	152	124	144	139	173	132	183
Samlet	168	1248	168	1118	164	1293	162	1376

Den positive udvikling har dog ikke gjort sig gældende for alderen på verserende voldtægtssager. Domstolsstyrelsen vil sammen med retterne fortsat have et særligt fokus på navnlig voldtægtssager, men der vil også være fokus på de øvrige VVV-sager i 2022 med henblik på at opnå så høj en målopfyldelse som muligt inden for de givne rammer.

2. Årsager til forsinkelse fra 2019 til 2021 mv.

Domstolene har i en årrække gennemført den særlige VVV-undersøgelse, der har til formål at kortlægge hovedårsagerne til, at nogle sager ikke afgøres inden for 37-dages fristen. Tabel 4 nedenfor viser således en fordeling af retternes angivelse af hovedårsagen til forsinkelse af de fristoverskredne sager i perioden 2019 til 2021.

Det bemærkes, at fordelingen af hovedårsager for fristoverskridelse i VVV-sager for 2021 sammenlignet med 2020 særligt er steget for *rettens forhold* fra 14,6 pct. i 2020 til 23,5 pct. i 2021. Det er Domstolsstyrelsens vurdering, at en række retter er under et betydeligt sagspres, hvilket har medført, at retterne i øget omfang optræder som hovedårsag til fristoverskridelser. Andelen af sager, hvor forsvarerne er hovedårsag til fristoverskridelse, er også steget, fra 22,3 pct. til 27,6 pct. Der har ligeledes været en stigning i andelen af sager, hvor fristen overskrides som følge af lovligt forfald, fra 4,6 pct. i 2020 til 5,1 pct. i 2021. Andre forhold er faldet markant fra 24,6 pct. i 2020 til 13,4 pct. i 2021, mens den andel af sagerne hvor anklagemyndigheden er hovedårsag til en fristoverskridelse er faldet fra 8,1 pct. til 7 pct. Andelen af sager hvor udeblivelse er hovedårsag til fristoverskridelse har fortsat faldet fra 2019 og er faldet fra 7,5 pct. i 2020 til 6 pct. i 2021. Udsættelse er på niveau med 2020 med 15,6 pct. og dermed ligesom i 2020 betydeligt under niveauet i 2019 på 21,5 pct.

Tabel 4. Hovedårsager til fristoverskridelse (pct.) i VVV-sager fra 2019 til 2021

	2019	2020	2021
Retten	15,0%	14,6%	23,5%
Anklagemyndigheden	8,9%	8,1%	7,0%
Forsvarerne	28,6%	22,3%	27,6%
Forkyndelse	3,8%	2,6%	1,8%
Udeblivelse	9,7%	7,5%	6,0%
Lovligt forfald	6,5%	4,6%	5,1%
Udsættelse	21,5%	15,7%	15,6%
Andre forhold	6,1%	24,6%	13,4%

Retterne vil fortsat fokusere på at minimere antallet af sager, hvor en fristoverskridelse skyldes retens forhold, ligesom der naturligvis også – inden for de givne rammer – vil blive arbejdet på, at sager heller ikke forsinkes som følge af andre forhold.

3. Fortsat fokus på de opstillede målsætninger for VVV-sager

Isoleret set er udviklingen i VVV-målopfyldelsen i 2021 naturligvis ikke tilfredsstillende. Domstolsstyrelsen forventer dog en forbedret målopfyldelse i takt med, at sagsafviklingen, der har været påvirket af COVID-19, normaliseres. COVID-19 har givet en udvikling, hvor sagsbunker har ophobet sig, hvorfor sagsbehandlingstiderne på de ophobede sager, der for tiden afvikles, derfor vil være længere end gennemsnittet før COVID-19. Dertil vil en bedre balance mellem antallet af modtagne straffesager og den kapacitet, der er ved byretterne til at behandle disse, også mere generelt kunne give bedre betingelser for en mere tilfredsstillende målopfyldelse. Der kan som beskrevet ses en mindre stigning i den samlede målopfyldelse for året fra 39 pct. efter 1. halvår 2021 til 41 pct. i 2. halvår 2021 (bilag 1), ligesom der ses en overordnet positiv udvikling i alderen på verserende sager (tabel 3), hvilket kan pege i retning af, at sagsophobningen er på vej til at blive mindre belastende.

Der gælder fortsat, at målsætningen om en sagsbehandlingstid på 37 dage i VVV-sagerne næppe vil kunne opfyldes fuldt ud. Der vil – bl.a. som følge af (lovligt) forfald og vidners udeblivelse mv. – altid være en del forsinkede sager, selv om der sker en optimal arbejdstilrettelæggelse ved retterne og samtidig er et godt samarbejde med anklagemyndigheden og forsvarerne om berømmelse af sagerne. Endvidere sætter hensynet til retssikkerheden og overholdelsen af retsplejelovens regler en naturlig grænse for, hvor langt retten kan gå i bestræbelsen på at afkorte sagsbehandlingstiden i volds-, voldtægts- og våbensagerne.

Domstolene vil fortsat fokusere på vigtigheden af at prioritere de særligt politisk prioriterede sager i 2022. Der vil i den forbindelse være benchmarking af de enkelte byretters målopfyldelse, fx i den månedlige ledelsesinformation til byretterne, ligesom VVV-sagerne vil blive drøftet i relevante mødefora, fx Domstolenes Ledelsesforum og møder med byretspræsidenterne.

Samtidig arbejder domstolene sammen med Justitsministeriet på at fastlægge en ordning med særlig prioritering af sager om personfarlig kriminalitet, der skal erstatte den nuværende ordning med særlig prioritering af VVV-sagerne. Domstolsstyrelsen imødeser dette initiativ, idet det vurderes at kunne medføre, at der ved en tilgang med såvel ambitiøse som realistiske mål kan opnås en mere tilfredsstillende målopfyldelse.

Bilag 1: Målopfylde på tværs af VVV-sagstyperne i 1.-4. kvartal 2021

	1. kv.		2. kv.		3. kv.		4. kv.		2021	
Byret	Afslut- tede sa- ger	Inden for 37 dage	Afslut- tede sa- ger	Inden for 37 dage	Afslut- tede sa- ger	Inden for 37 dage	Afsluttede sager	Inden for 37 dage	Afslut- tede sager	Inden for 37 dage
Alle byretter	1.140	40%	1.052	38%	847	43%	1.020	39%	4.059	40%
Retten i Hjørring	29	17%	24	54%	26	38%	44	55%	123	42%
Retten i Aalborg	68	31%	61	28%	44	36%	59	24%	232	29%
Retten i Randers	32	66%	42	57%	64	50%	31	55%	169	56%
Retten i Aarhus	71	44%	80	49%	40	45%	70	43%	261	45%
Retten i Viborg	37	62%	33	52%	40	70%	38	82%	148	67%
Retten i Holstebro	40	38%	21	48%	17	53%	23	61%	101	48%
Retten i Herning	41	68%	25	72%	26	62%	30	43%	122	61%
Retten i Horsens	16	44%	31	32%	22	18%	31	19%	100	27%
Retten i Kolding	70	49%	72	53%	63	49%	47	49%	252	50%
Retten i Esbjerg	42	36%	44	27%	31	39%	48	31%	165	33%
Retten i Sønderborg	44	59%	53	47%	38	55%	52	33%	187	48%
Retten i Odense	82	26%	60	20%	45	24%	44	23%	231	23%
Retten i Svendborg	34	59%	27	48%	29	83%	28	54%	118	61%
Retten i Nykøbing Falster	40	45%	32	38%	23	65%	41	51%	136	49%
Retten i Næstved	65	42%	34	35%	37	46%	66	55%	202	46%
Retten i Holbæk	14	36%	25	24%	25	40%	21	29%	85	32%
Retten i Roskilde	35	17%	34	24%	33	18%	22	9%	124	18%
Retten i Hillerød	30	30%	26	35%	20	30%	31	42%	107	35%
Retten i Helsingør	24	46%	36	53%	20	25%	15	20%	95	40%
Retten i Lyngby	16	38%	17	41%	15	47%	9	22%	57	39%
Retten i Glostrup	118	25%	96	27%	53	23%	86	5%	353	20%
Retten på Frederiksberg	53	13%	52	12%	33	3%	28	7%	166	10%
Københavns Byret	130	50%	124	35%	96	46%	135	50%	485	45%
Retten på Bornholm	9	44%	3	67%	7	100%	21	67%	40	68%

Bilag 2: Målopfyldelse for særligt prioriterede voldssager i 1.-4. kvartal af 2021

Byret	1. kv.		2. kv.		3. kv.		4. kv.		2021	
	Afsluttede sager	Inden for 37 dage	Afsluttede sager	Inden for 37 dage	Afsluttede sager	Inden for 37 dage	Afsluttede sager	Inden for 37 dage	Afsluttede sager	Inden for 37 dage
Alle byretter	981	37%	808	36%	654	41%	797	39%	3.159	38%
Retten i Hjørring	25	12%	15	47%	20	30%	32	50%	92	35%
Retten i Aalborg	52	25%	36	25%	26	31%	43	19%	157	24%
Retten i Randers	27	70%	35	57%	49	51%	27	63%	138	59%
Retten i Aarhus	55	42%	64	48%	32	47%	56	41%	207	44%
Retten i Viborg	34	59%	30	50%	35	66%	33	85%	132	65%
Retten i Holstebro	35	34%	11	18%	13	46%	18	72%	77	43%
Retten i Herning	35	71%	20	70%	20	70%	27	48%	102	65%
Retten i Horsens	14	43%	27	30%	16	13%	23	22%	80	26%
Retten i Kolding	60	50%	60	52%	56	45%	40	50%	216	49%
Retten i Esbjerg	32	31%	35	29%	25	36%	37	30%	129	31%
Retten i Sønderborg	38	61%	47	47%	28	54%	41	32%	154	47%
Retten i Odense	55	18%	44	16%	37	24%	34	26%	170	21%
Retten i Svendborg	30	60%	22	41%	27	81%	23	43%	102	58%
Retten i Nykøbing Falster	36	39%	22	32%	19	63%	37	51%	114	46%
Retten i Næstved	53	36%	27	30%	29	38%	51	55%	160	41%
Retten i Holbæk	11	27%	22	18%	23	43%	16	25%	72	29%
Retten i Roskilde	23	0%	31	19%	26	15%	21	10%	101	12%
Retten i Hillerød	21	24%	18	28%	15	27%	23	30%	77	27%
Retten i Helsingør	16	38%	27	59%	17	12%	10	10%	70	36%
Retten i Lyngby	13	38%	13	38%	9	44%	8	25%	43	37%
Retten i Glostrup	93	24%	72	26%	42	21%	74	4%	281	19%
Retten på Frederiksberg	40	10%	35	14%	24	4%	18	11%	117	10%
Københavns Byret	95	46%	93	30%	60	47%	94	49%	342	43%
Retten på Bornholm	7	43%	2	100%	6	100%	11	73%	26	73%

Bilag 3: Målopfyldelse for voldtægtssager i 1.-4. kvartal af 2021

	1. kvrt.		2. kvrt.		3. kvrt.		4. kvrt.		2021	
Byret	Afslut- tede sager	Inden for 37 dage	Afslut- tede sager	Inden for 37 dage	Afslut- tede sa- ger	Inden for 37 dage	Afslut- tede sa- ger	Inden for 37 dage	Afslut- tede sager	Inden for 37 dage
Alle byretter	63	25%	82	38%	62	35%	72	35%	279	34%
Retten i Hjørring	2	0%	7	57%	1	0%	3	33%	13	38%
Retten i Aalborg	3	33%	3	33%	3	33%	7	43%	16	38%
Retten i Randers	2	0%	2	50%	6	17%			10	20%
Retten i Aarhus	5	20%	5	40%	4	0%	4	25%	18	22%
Retten i Viborg					2	100%	5	60%	7	71%
Retten i Holste- bro	1	0%	3	33%	2	100%	3	33%	9	44%
Retten i Herning	3	67%	3	67%	5	40%	1	0%	12	50%
Retten i Horsens			1	0%	2	50%	1	100%	4	50%
Retten i Kolding	5	40%	7	57%	2	100%	2	50%	16	56%
Retten i Esbjerg	1	0%	6	0%	3	67%	1	100%	11	27%
Retten i Sønder- borg	4	75%			2	50%	3	33%	9	56%
Retten i Odense	7	0%	4	25%	5	40%	5	0%	21	14%
Retten i Svend- borg	2	0%	3	67%	1	100%	2	100%	8	63%
Retten i Nykø- bing Falster	2	100%	4	50%	1	100%	3	33%	10	60%
Retten i Næst- ved	2	0%	5	60%	4	50%	4	100%	15	60%
Retten i Holbæk	2	50%	3	67%			1	0%	6	50%
Retten i Ros- kilde	3	33%	1	100%	5	20%	1	0%	10	30%
Retten i Hillerød	4	25%	3	33%	2	50%	2	0%	11	27%
Retten i Helsin- gør	3	0%	3	67%			3	33%	9	33%
Retten i Lyngby					1	0%	1	0%	2	0%
Retten i Glostrup	3	0%	4	0%	2	0%	2	0%	11	0%
Retten på Fre- deriksberg	6	0%	7	0%	5	0%	3	0%	21	0%
Københavns By- ret	3	67%	8	25%	4	0%	11	9%	26	19%
Retten på Born- holm							4	75%	4	75%

Bilag 4: Målopfyldelse for våbensager i 1.-4. kvartal af 2021

	1. kvrt.		2. kvrt.		3. kvrt.		4. kvrt.		2021	
Byret	Afslut- tede sa- ger	Inden for 37 dage	Afslut- tede sa- ger	Inden for 37 dage	Afslut- tede sa- ger	Inden for 37 dage	Afslut- tede sa- ger	Inden for 37 dage	Afslut- tede sa- ger	Inden for 37 dage
Alle byretter	177	57%	162	48%	131	53%	151	44%	621	51%
Retten i Hjørring	2	100%	2	100%	5	80%	9	78%	18	83%
Retten i Aalborg	13	54%	22	32%	15	47%	9	33%	59	41%
Retten i Randers	3	67%	5	60%	9	67%	4	0%	21	52%
Retten i Aarhus	11	64%	11	55%	4	75%	10	60%	36	61%
Retten i Viborg	3	100%	3	67%	3	100%			9	89%
Retten i Holste- bro	4	75%	7	100%	2	50%	2	0%	15	73%
Retten i Herning	3	33%	2	100%	1	0%	2	0%	8	38%
Retten i Horsens	2	50%	3	67%	4	25%	7	0%	16	25%
Retten i Kolding	5	40%	5	60%	5	80%	5	40%	20	55%
Retten i Esbjerg	9	56%	3	67%	3	33%	10	30%	25	44%
Retten i Sønder- borg	2	0%	6	50%	8	63%	8	38%	24	46%
Retten i Odense	20	55%	12	33%	3	0%	5	20%	40	40%
Retten i Svend- borg	2	100%	2	100%	1	100%	3	100%	8	100%
Retten i Nykø- bing Falster	2	100%	6	50%	3	67%	1	100%	12	67%
Retten i Næst- ved	10	80%	2	50%	4	100%	11	36%	27	63%
Retten i Holbæk	1	100%			2	0%	4	50%	7	43%
Retten i Ros- kilde	9	56%	2	50%	2	50%			13	54%
Retten i Hillerød	5	60%	5	60%	3	33%	6	100%	19	68%
Retten i Helsin- gør	5	100%	6	17%	3	100%	2	50%	16	63%
Retten i Lyngby	3	33%	4	50%	5	60%			12	50%
Retten i Glostrup	22	32%	20	35%	9	33%	10	10%	61	30%
Retten på Fre- deriksberg	7	43%	10	10%	4	0%	7	0%	28	14%
Københavns By- ret	32	59%	23	61%	32	50%	30	67%	117	59%
Retten på Born- holm	2	50%	1	0%	1	100%	6	50%	10	50%

Bilag 5: Hovedårsager til fristoverskridelse i 1.-4. kvartal 2021

	Retten	Anklager	Forsvarer	Forkyndelse	Udeblivelse	Lovligt forfald	Udsættelse	Andet
Alle VVV-sager	23,5%	7,0%	27,6%	1,8%	6,0%	5,1%	15,6%	13,4%
Voldssager	23%	7%	28%	2%	6%	5%	16%	14%
Voldtægtssager	32%	9%	25%	1%	2%	4%	13%	15%
Våbensager	22%	7%	27%	2%	11%	6%	15%	10%